

Siguranța alimentară

Martie 2021 - (AAC 2021-05)

Consiliul Consultativ pentru Acvacultură (AAC) își exprimă cu recunoștință aprecierea față de sprijinul financiar al UE.

1. Obiective

- Clarificarea în ceea ce privește potențialul acvaculturii de a spori siguranța alimentară în diferite regiuni ale UE.
- Oferirea argumentelor cu privire la momentul în care acvacultura adaugă valoare societății și aduce un serviciu mediului.
- Formularea unei opinii comune de către ONG-uri și industrie cu privire la motivul și momentul în care autorizațiile și spațiul pentru acvacultură ar trebui clasificate, în lumina acestor argumente.

2. Motivație

Siguranța alimentară se referă la producția de alimente și lanțul de aprovizionare cu factori de producție în UE, într-un volum adecvat pentru a ne susține supraviețuirea în perioade de criză. Aceasta include siguranța alimentară, nutriția și alimente accesibile. Siguranța alimentară se realizează atunci când producția și aprovizionarea cu factori de producție sunt distribuite în toate regiunile din toate statele membre pentru a reduce la minimum dependența de transport, pentru a răspândi cunoștințe despre modul în care să producem și pentru a distribui riscul. Acvacultura din UE asigură în prezent 10% din consumul de alimente de origine marină și are un rol cheie în sporirea siguranței alimentare și în atingerea acestui obiectiv, atât direct prin activități de cultivare pentru producția de alimente de origine marină destinate consumului, cât și indirect prin refacerea populațiilor sălbatice care pot servi drept rezervă alimentară. Pentru a realiza acest lucru, creșterea producției primare durabile și obținerea de autorizații și acces la spațiu trebuie să fie mult mai ușoare.

Perspective asupra motivului pentru care acvacultura joacă un rol cheie în siguranța alimentară:

1. Sistemul de aprovizionare cu alimente și preferințele consumatorilor
2. Starea bună a animalelor
3. Protecția mediului înconjurător
4. Investiții, locuri de muncă și impozite
5. Siguranța alimentară și veniturile

A. Sistemul de aprovizionare cu alimente și preferințele consumatorilor

Alimentele au fost dintotdeauna capturate sau recoltate dintr-un ecosistem natural, iar natura are un mod fantastic de a ne oferi o varietate de alimente. Suntem obișnuiți să avem la dispoziție o gamă largă de alimente provenind de pe uscat și din mare.

Preferințele consumatorilor depind de tradiție, gust, nutriție și conștientizare - preocupări față de societate, mediu înconjurător și starea bună a animalelor, dar și, desigur, de cost. Atunci când ecosistemul natural ne oferă ceea ce avem nevoie la un cost redus, nu cultivăm.

Atunci când sursele de aprovizionare sunt insuficiente și costul recoltării devine prea ridicat, începem să manipulăm ecosistemul și începe cultivarea. Procedând astfel, putem provoca un dezechilibru în ecosistemul natural, afectând, la rândul său, alte părți ale ecosistemului. Putem permite acest lucru pentru o lungă perioadă de timp fără să observăm, de exemplu, atunci când se întâmplă sub suprafața apei, în mediul acvatic. În prezent, pentru că am început să observăm efectele agriculturii asupra corpurilor de apă, suntem obligați să luăm măsuri pentru biodiversitate și să includem diverse tipuri de acvacultură în sistemul total de aprovizionare cu alimente. Cum gestionăm substanțele nutritive într-o fază între agricultură și acvacultură pentru a optimiza producția de alimente? Acvacultura de care avem nevoie ar trebui să fie într-un echilibru regional cu agricultura, astfel încât sistemul în ansamblu să ofere o varietate de alimente care pot satisface siguranța alimentară a populațiilor fără a afecta biodiversitatea din mediu.

UE poate contribui semnificativ mai mult la aprovizionarea cu alimente la nivel global - ca prim pas, depunând eforturi pentru un grad mai ridicat de autonomie și diminuând dependența noastră de alimente care pot fi necesare în alte părți ale lumii. De-a lungul istoriei, au existat multe exemple de foamete în Europa și nu am fost niciodată mai dependenți de importuri decât suntem acum, în special în ceea ce privește produsele acvatice. Perioadele anterioare de foamete cu care s-a confruntat Europa au fost cauzate de dependența de producția locală non-rezistentă și de lanțurile globale de aprovizionare, care au fost întrerupte de război și maladii.

Din suprafața terestră a UE, 40% se utilizează pentru agricultură într-o formă sau alta. Pentru acvacultură, doar o mică parte din iazurile, lacurile și suprafețele maritime adecvate sunt dedicate acestei activități. Producția agricolă actuală folosește un exces de substanțe nutritive în raport cu substanțele nutritive pe care le conțin produsele recoltate; restul este distribuit în natură și în cele din urmă ajunge în corpurile de apă ale UE, adăugându-se datoriei istorice. Acest lucru indică faptul că am putea produce mai multe alimente fără a crește conținutul de substanțe nutritive folosind specii care furnizează servicii ecosistemice prin absorbția surplusului de substanțe nutritive. Acvacultura poate recolta substanțele nutritive din mări sau ape dulci fără a le adăuga substanțe nutritive în exces.

Diferitele produse rezultate din acvacultură pot, în mod eficient, să circule substanțele nutritive care s-au pierdut din agricultură către corpurile de apă ale UE și să contribuie, în acest fel, la siguranța alimentară, îndeplinind, în același timp, un serviciu ecosistemic. Dacă luăm în considerare acvacultura sub aspectul unei amplori prin care substanțele nutritive pierdute din agricultură sunt redade mărilor și apelor dulci, vom avea o gamă diversă care reprezintă în mod clar pentru consumator nu numai o economie circulară, ci și o gastronomie circulară.

Acvacultura, ca și alte forme de creștere a animalelor, contribuie cel mai mult la siguranța alimentară prin contribuția la sursa de proteine. Speciile acvatice situate la un nivel inferior de-a lungul lanțului trofic cresc eficiența ecologică și se obțin beneficii suplimentare cu forme extensive sau semi-intensive de acvacultură. De exemplu, atunci când se cultivă macroalge, midii cultivate pe frânghii și crapei crescuți în iazuri în policultură, hrana este obținută din mediul natural, care altfel ar fi indisponibilă oamenilor.

Acvacultura furajată poate avea o contribuție mai eficientă la siguranța alimentară prin utilizarea furajelor care nu sunt comestibile pentru oameni și care nu prezintă riscuri pentru biodiversitate și starea bună a animalelor. Este necesar să se dezvolte în continuare furajele alternative, care nu utilizează ingrediente care ar putea fi consumate direct de oameni (adică soia sau făina de pește și uleiul de pește sălbatic capturat, de calitate alimentară). Printre acestea se numără crustaceele, macroalgele, microalgele, proteinele bacteriene, insectele și o utilizare și mai mare a bucăților tranșate ca sursă de făină de pește și ulei de pește. Produsele de acvacultură ar trebui să fie etichetate și certificate cu informații pe care consumatorii le înțeleg și pe baza cărora pot alege. Acest lucru este descris în continuare în Îndrumările MAC (Consiliul Consultativ de Comercializare) privind informarea consumatorilor.

Consumatorii sunt obișnuiți cu o varietate de alimente și, prin sistemul actual de aprovizionare cu alimente, societatea dispune de o posibilitate mai mare de a alege. Economia și locurile de muncă se echilibrează în contextul situației actuale. Orice schimbare trebuie să se realizeze încet pentru a nu scăpa de sub control. Încet, ne putem schimba și ne putem îndrepta spre un obiectiv mai durabil, producția de alimente făcând tranziția către un sistem care corespunde potențialului productiv al apelor și terenurilor noastre și îndepărtându-se de cerințele de piață ale consumatorilor care văd puține legături sau nicio legătură între alimentele pe care le achiziționează și impactul producției în interiorul UE și chiar un impact mai limitat al tuturor produselor importate din întreaga lume.

Un ecosistem în echilibru poate pune la dispoziție multe produse; cu cât poziția în piramida trofică este mai sus, cu atât mai puține kilograme din organismele respective pot fi impozitate. În partea de jos a lanțului alimentar, mult mai multe organisme pot fi folosite pentru consumul uman fără a pune în pericol

echilibrul biodiversității. Cel mai eficient mod de a hrăni populația cu proteine comestibile ar fi, prin urmare, de a încuraja oamenii să mănânce mai multe alimente vegetale, care pot include produse din alge marine și microalge. Aceasta constituie o prioritate vitală pentru siguranța alimentară. Alte specii aflate destul de jos în lanțul trofic includ organisme care se hrănesc prin filtrare și bivalve care recoltează fitoplanctonul natural de lângă baza lanțului trofic.

Obiceiurile consumatorilor de a alege felurile de mâncare nu se schimbă peste noapte. Pentru a beneficia de mai multă flexibilitate, putem lua în considerare posibilitatea utilizării speciilor aflate la un nivel trofic inferior pentru hrănirea altor animale. Pierdem o oarecare eficiență, dar obținem mai multe opțiuni pentru o dietă echilibrată cu acizi grași cu lanț lung și recuperăm diversitatea alimentelor pentru a satisface consumatorul care nu este dispus să renunțe imediat la rețetele bunicii. Procedând astfel, câștigăm timp pentru a încerca să schimbăm interesul consumatorilor spre o atitudine mai ecologică și consumul direct al gamei trofice inferioare și păstrăm capacitatea de a începe lungul proces de aducere a substanțelor nutritive din mări sau ape dulci înapoi în alimentație. Un alt beneficiu pentru consumatorul care dorește în continuare să mănânce așa cum a făcut-o întotdeauna ar fi acela de a putea opta nu numai pentru produse importate, ci și pentru produse obținute în condiții de trasabilitate ridicată și standarde controlabile la nivelul UE.

Unii consumatori pot consuma specii de acvacultură aflate mai jos pe lanțul trofic, cum ar fi organismele care se hrănesc prin filtrare, dar cu cât sunt mai mulți pești crescuți cu specii de acvacultură care ocupă niveluri trofice inferioare ca furaj, cu atât este mai mare producția acestui furaj și cu atât va fi mai limitată dependența de ingrediente furajere înalt rafinate. Cu cât producția este mai mare, cu atât este mai mare economia și cu cât sunt mai mulți oameni implicați în dezvoltarea afacerii, cu atât este mai probabil să se asigure o aprovizionare suficientă producătorilor agricoli. Această producție în interiorul UE conferă o siguranță alimentară mai mare și un accent sporit asupra punerii furajelor produse în acvacultură extensivă la dispoziția fermelor noastre piscicole.

Autorizațiile și accesul la spațiu pentru producția primară durabilă care promovează biodiversitatea locală ar trebui să fie prioritare pentru toate acvaculturile extensive, semi-intensive sau furajate care nu concurează cu oamenii pentru hrană. O astfel de producție asigură servicii ecosistemice (de exemplu, prin absorbția excesului de substanțe nutritive) și contribuie, astfel, la un grad mai ridicat de siguranță alimentară și autonomie.

B. Starea bună a animalelor

Producția de alimente din UE aspiră la obiective mai ridicate de starea bună a animalelor în raport cu multe alte părți ale lumii din care provin alimentele importate. Deși acest lucru este solid din punct de vedere etic și poate fi promovat în marketing, o stare mai bună a animalelor duce, de asemenea, la animale mai robuste, care pot fi mai puțin vulnerabile la boli, contribuind în mod direct la siguranța alimentară și profitul previzibil.

Cu toate acestea, pentru a putea folosi starea bună a animalelor atunci când se promovează acvacultura în marketing, UE trebuie să ia măsuri pentru a se asigura că a devenit cu adevărat un lider mondial în ceea ce privește starea bună a animalelor și îmbunătățește continuu standardele în acvacultură în toate etapele, inclusiv creșterea, transportul și sacrificarea. Efectul asupra stării bune globale a animalelor în producție va fi mai mare dacă o industrie la nivelul UE poate obține profit în timp ce respectă cele mai înalte standarde de stare bună a animalelor prin valorificarea cunoștințelor sporite de implementare practică în exploatațiile agricole. Pentru a maximiza starea bună a animalelor la nivel mondial, ar trebui promovate standardele înalte ale producției UE, punând accentul pe rezultate.

Autorizațiile și accesul la spațiu pentru acvacultura de producție primară ar trebui să aibă prioritate pentru a înlocui alimentele de origine marină cu producția UE care demonstrează standarde înalte documentate de stare bună a animalelor.

C. Protecția mediului înconjurător

Obiectivul general al politicii de mediu a UE trebuie să fie acela de a lăsa generației următoare o societate ale cărei aspecte majore în materie de probleme de mediu au fost rezolvate, fără a provoca probleme ridicate de sănătate și de mediu dincolo de granițele UE.

Acest lucru este în conformitate cu „Green Deal” („acordul ecologic”) european, care vizează o economie circulară și încetarea importului de produse care nu îndeplinesc standardele de mediu ale UE.

Autorizațiile, accesul la spațiu și procedurile simplificate ar trebui să aibă prioritate pentru acvacultura de producție primară pentru a înlocui alimentele de origine marină importate cu producția UE care demonstrează standarde înalte documentate de protecție a mediului și furnizarea de servicii ecosistemice.

D. Investiții, locuri de muncă și impozite

Investițiile în acvacultură sunt pe termen lung, deoarece tipurile de acvacultură care respectă standardele de durabilitate nu oferă o rentabilitate rapidă a investițiilor. Autorizațiile sigure și de lungă durată sunt esențiale pentru a atrage investitorii către o nouă acvacultură.

Multe locuri de muncă ar putea fi create în interiorul UE prin creșterea producției de acvacultură, locuri de muncă ce, în prezent, sunt ocupate în alte părți ale lumii. Drepturile lucrătorilor, protecția și condițiile de muncă în interiorul UE sunt ridicate în comparație cu multe dintre regiunile lumii de unde provin alimentele importate.

Veniturile fiscale sunt esențiale pentru conducerea societății. Companiile plătesc impozite pe salarii și pe profit. Pentru a asigura cele mai bune condiții pentru ca aceste companii să supraviețuiască și să se dezvolte în conformitate cu provocările, acestea trebuie să aibă profituri previzibile. Profitul care contribuie la societate prin impozitare în perioade favorabile poate fi un tampon pentru supraviețuirea companiei în perioade dificile. Companiile care sunt producători primari devin competitive și plătesc mai multe impozite când ar putea petrece mai mult timp producând și mai puțin timp cu sarcini administrative.

Acvacultura de producție primară care are nevoie de investitori, plătește impozite, creează noi locuri de muncă în UE și, în același timp, crește starea bună globală a lucrătorilor, pe lângă prioritățile menționate mai sus, ar trebui să aibă prioritate în ceea ce privește autorizațiile pe termen lung și procedurile simplificate.

E. Siguranța alimentară și veniturile

Strategia „Farm to Fork” („de la fermă la consumator”) evidențiază că venitul producătorilor primari de alimente din UE rămâne în urmă comparativ cu venitul mediu total al lucrătorilor din UE. Acest lucru, alături de faptul că mulți producători agricoli mici nici măcar nu declară venituri pentru persoanele din familie care desfășoară activități de producție, constituie o amenințare la adresa siguranței alimentare. Dacă toate orele de muncă prestate în special de micii producători în producția primară, plătite și neplătite, sunt împărțite la venitul net, salariul pe oră poate fi mult mai mic decât salariile minime în vigoare în UE. Aceasta înseamnă că este posibil ca aceștia să își schimbe locul de muncă dacă au ocazia.

Astfel, trebuie luat în calcul că venitul pentru producătorii primari are implicații asupra siguranței alimentare.

Mai jos sunt trimeri la Green Deal (GD), strategia „Farm to Fork” (F2F) și raportul Parlamentului European privind acvacultura durabilă (A8-0186/2018) (PE).

- GD recunoaște necesitatea de a menține siguranța aprovizionării și competitivitatea.
- Obiectivele UE sunt reducerea amprentei de mediu și climatice a sistemului alimentar al UE și consolidarea rezilienței sale, asigurând siguranța alimentară în fața schimbărilor climatice și a pierderii biodiversității (F2F)
- Asigurarea siguranței alimentare, nutriției și sănătății publice - asigurând că toată lumea are acces la alimente suficiente, hrănitoare și durabile, care susțin standardele înalte de siguranță și calitate, sănătatea plantelor și sănătatea și starea bună a animalelor, satisfăcând, în același timp, nevoile nutriționale și preferințele alimentare (F2F)
- Comisia va evalua reziliența sistemului alimentar și va elabora un plan de intervenție pentru a asigura aprovizionarea cu alimente și siguranța alimentară, care urmează să fie pus în aplicare în perioade de criză (F2F).
- Datele disponibile indică un decalaj în creștere - estimat la 8 milioane de tone - între nivelul consumului de alimente de origine marină în UE și volumul capturilor din activități de pescuit; acvacultura durabilă poate contribui la asigurarea siguranței alimentare și nutriționale pe termen lung și la obiectivul general de a compensa decalajul dintre consumul și producția de alimente de origine marină în UE (PE).
- Acvacultura de apă dulce este o oportunitate în continuare insuficient explorată pentru îmbunătățirea siguranței alimentare și dezvoltarea zonelor rurale (PE).
- Comisia recunoaște potențialul acvaculturii de a contribui la siguranța alimentară și nutrițională a cetățenilor UE (PE).
- Amenajarea spațială adecvată ar trebui să ia în considerare toate sectoarele (abordare holistică), problemele de durabilitate și siguranța alimentară (PE).
- Durabilitatea mediului trebuie să meargă mână în mână cu durabilitatea socială și economică și trebuie să se acorde atenția cuvenită contribuției actuale și potențiale a acvaculturii la siguranța alimentară în Uniune (PE);

- Și - cel mai important - acvacultura are un rol fundamental de jucat în societatea noastră: ar trebui să contribuie la conservarea potențialului de producție alimentară pe o bază durabilă în întreaga Uniune pentru a garanta siguranța alimentară pe termen lung, precum și creșterea și ocuparea forței de muncă pentru cetățenii Uniunii și pentru a contribui la satisfacerea cererii mondiale în creștere de alimente acvatice (PE).

Consiliul Consultativ pentru Acvacultură (AAC)

Rue de l'Industrie 11, 1000 Bruxelles, Belgia

Tel: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

Twitter: @aac_europe

www.aac-europe.org